

RUGSĖJO 29-OJI – PASAULINĖ ŠIRDIES DIENA

Nėra netinkamo laiko pradėti mylėti savo širdį ir save

Gražus gyvenimas nenukrinta iš dangaus. Mes jį kasdien susikuriame iš detalių, požiūrio, įpročių ir disciplinos. Lygiai taip pat ir su sveikata. Atsižvelgiant į tai, kiek pastangų ir laiko investuosime į netinkamų įpročių keitimą, psichoemocinės būklės gerinimą, sportą bei fizinį aktyvumą, tokį rezultatą ir turėsime. Tad ištvermingas ir sveikas kūnas, aštrus protas ir širdies sveikata dažniausiai yra ne paveldimi, o tik atspindys įpročių, kuriuos propaguojame kasdien, t. y. ką valgome grįžę po sunkios darbo dienos, kaip aktyviai leidžiame laisvalaikį, kiek ir ko užkandžiaujsime bei koku būdu pasirenkame pasiekti universitetą, darbą ar namus. Visi šie veiksniai turi įtakos širdies ir kraujagyslių ligų išsivystymui.

Psichikos sveikatos priežiūros specialistai rudenį diskutuoja aktualiomis temomis

Šių metų rudenį LSMU MA MF Psichiatrijos klinika ir LSMU Kauno ligoninės Psichiatrijos klinika pasitiko dviem svarbiais ir didelio dėmesio sulaukusiais renginiais.

Konferencija skirta Atviros psichiatrijos mėnesiui

Pirmasis – mokslinė-praktinė konferencija „Vertybės ir vertė psichikos sveikatos priežiūros sistemoje“, vykusio rugsėjo 23 d. LR Seime. Konferencijos bendraautorai – nemažai Lietuvoje veikiančių specialistų organizacijų, tarp jų – Lietuvos psichiatrijos asociacija, Jaunųjų psichiatrijų asociacija, Psichikos sveikatos vadybos asociacija ir kt.

Prie konferencijos organizavimo prisidėjo LR Seimo narys, buvęs LR sveikatos apsaugos ministras ir gydytojas psichiatras Aurelijus Veryga. Konferencijos dalyviai pasisakė įvairiais svarbiais klausimais, kuriant modernią ir tvarią psichikos sveikatos priežiūros sistemą. LSMU MA MF Psichiatrijos klinikos vadovė profesorė Virginija Adomaitienė pristatė rezidentų rengimo sąsajas su psichikos sveikatos paslaugų teikimo organizavimu ir jų kokybe.

»2

»3

Kraujo vėžys – klastinga liga, kurią galima nugalėti

»3

Sportinė dvasia duomenų moksle

»6

Prieš pasaulio čempionatą pratęsė gražią tradiciją

Jau po keleto savaitių Floridoje (JAV) vyksiančiame Pasaulio medikų teniso sąjungos (WMTS) čempionate dalyvaus gausus būrys Lietuvos atstovų. Ne vienam jų generalinė repeticija prieš svarbiausią sezono startą tapo pasirodymas Kauno krašto chirurgų draugijos prezidento teniso taurės turnyre, prie kurio organizavimo ir rėmimo prisidėjo ir LSMU Sporto centras bei jo vadovas Deividas Velička.

»4

Nėra netinkamo laiko pradėti mylėti savo širdį ir save

1 »

Gabrielė Žukaitė

LSMU MA Medicinos
fakulteto V kursas
LSMU SMD Kardiologijos
būrelio aktyvo narė

Sergamumas tik didės

Nors prevencijos ir gydymo metodų pažanga padėjo sumažinti daugelio ligų išsivystymo riziką, tačiau širdies ir kraujagyslių ligos panašios tendencijos nesilaiko. Atvirkščiai, spėjama, kad sergamumas šiomis ligomis bėgant metams tik didės, nes šiandienėje vartotojiškoje visuomenėje nutukimas, cukrinis diabetas ir hipercholesterolemija tampa didžiule problema, o juk pastarosios ligos – tai pagrindas išsivystyti širdies ir kraujagyslių pažeidai.

Kas trečias žmogus pasaulyje miršta dėl širdies ar kraujagyslių ligų. Rugsėjo 29 dieną yra minima Pasaulinė širdies diena, kurios metu akcentuojama, kokiais būdais ir kodėl svarbu rūpintis sveikata, siekiant išlaikyti sveiką ir stiprią širdį. Šią dieną prisimename, kokią didelę reikšmę šis kumščio dydžio organas turi mūsų gyvenime. Netinkami įpročiai, nutukimas bei cukrinis diabetas didina širdies ir kraujagyslių ligų išsivystymo riziką, tokių kaip prieširdžių virpėjimas, krūtinės angina, širdies nepakankamumas ir arterinė hipertenzija, o šios lemia blogesnę smegenų perfuziją ir aprūpinimą maisto medžiagomis. Todėl daugėja Alzheimerio ligos, kraujagyslinės demencijos ir kognityvinių sutrikimų atvejų. Papuolama į užburto ratą, iš kurio ištrūkti itin sunku, jei ir toliau nekoreguojama mityba, požiūris į fizinį aktyvumą ir sveikatą.

Nėra blogo oro mylėti savo širdį

Vienas esminių Pasaulinės širdies dienos tikslų yra priminti plačiai visuomenei, kaip svarbu yra judėti ir kuo aktyviau leisti laisvalaikį. Maždaug 150 min. vidutinio fizinio aktyvumo per savaitę (arba 20–30 min. per dieną) sumažina širdies ligų riziką 30 proc., o diabeto riziką – 27 proc. Reguliarus mankštinimasis mažina bendrojo cholesterolio kiekį kraujyje, insulino rezistenciją, gerina gliukozės toleranciją, apsaugo nuo antrojo tipo cukrinio diabeto, teigiamai veikia krešėjimo sistemą, padeda reguliuoti arterinį kraujo spaudimą, stiprina širdies raumenį ir didina koronarinių arterijų spindį. Fizinis

aktyvumas ne tik tiesiogiai prisideda prie širdies ir kraujagyslių ligų prevencijos, bet ir netiesiogiai mažina cukrinio diabeto bei hipercholesterolemijos išsivystymo riziką ir taip padeda ištrūkti iš prieš tai minėto užburto ligų rato. Daugelis žmonių skundžiasi, kad jiems trūksta motyvacijos sportui, fiziniam aktyvumui ir mieliau renkasi laisvalaikį prie televizoriaus bei kitas pasyvias veiklas, o dažnai vėliau save kaltina, kad nepasinaudojo puikiu oru ar galimybe aktyviau pajudėti. Labai svarbu prisiminti, kad 30 min. aktyvus pasivaikščiojimas yra geriau nei viso vakaro praleidimas galvojant, ar išvis verta užsiimti fiziniu aktyvumu. Juo labiau kad nėra blogo oro judėjimui, kaip ir nėra blogo oro mylėti savo širdį ir apdovanoti ją fizine veikla. Mes kiekvieną dieną renkames, kokią diskomfortą patirsime – disciplinos ar apgailėstavimo, o tokie, nors, atrodo, nedideli kasdieniai pasirinkimai nulemia, kaip kokybiškai nugyvensime likusią gyvenimo dalį.

Kitas svarbus aspektas, kurį akcentuoja viso pasaulio gydytojai, yra įvairios ir subalansuotos mitybos svarba. Sveikos mitybos propagavimas sumažina nutukimo riziką, padeda palaikyti klubų ir liemens apimtį, kurios padidėjimas yra vienas iš rizikos veiksnių, lemiančių širdies ir kraujagyslių ligas. Jeigu vartotume daug cukraus ir sočiųjų riebalų turinčių produktų, net ir puikią genetika turintiems asmenims anksčiau ar vėliau pradės formuotis aterosklerozinės plokštelės arterijose, o tai sukels rimtas ir jau anksčiau minėtas širdies ligas. Tad, keisdami mitybos įpročius ir rinkdamiesi produktus, kuriuose gausu skaidulinių medžiagų, antioksidantų (vaisiai, daržovės, avižos), omega-3 riebalų rūgščių (Amerikos širdies asociacija rekomenduoja per savaitę suvalgyti po du riebios žuvies patiekalus (~220 g), mononesočiųjų riebalų (30 g riešutų, moliūgų sėklų, avokadų), prisidedame prie cholesterolio kraujyje mažinimo ir sveikų kraujagyslių išsaugojimo. Kitaip sakant, arba valgomie pokyčius, arba pokyčiai suvalgys mus.

Sveikata nėra tik apie tai, ką valgome ar kaip intensyviai judame

Sveikata nėra tik apie tai, ką valgome ar kaip intensyviai judame. Jai įtakos turi ir tai, ką kasdien mąstome, kreipiame savo dėmesio koncentraciją bei kaip reaguojame į stresines situacijas. Baimė, pyktis, pavydas, nuolatinis bėgimas ir skubėjimas yra puikūs streso palydovai šiuolaikinėje visuomenėje. Toks įtemptas gyvenimo ritmas sujaukia

mintis, psichiką ir kelia pavojų fizinei sveikatai, žinoma, kartu blogina ir širdies bei kraujagyslių būklę. Į stresą žmogaus organizmas reaguoja širdies ritmo pagreitinėjimu, arterinio kraujo spaudimo padidėjimu, katecholaminų išsiskyrimu ir gliukozės lygio kraujyje pakilimu. Nuolatinis patiriamas stresas pradeda alinti organizmą, imuninę sistemą, didėja deguonies poreikis širdies raumeniui, ilgainiui pakinta kraujo krešumo sistema, atsiranda neigiamų cholesterolio pokyčių, tai sąlygoja širdies ritmo sutrikimų atsiradimą, trombozės formavimąsi bei aterosklerozinių plokštelių plyšimus. Patiriamam stresui mažinti kardiologai rekomenduoja jau anksčiau minėtą fizinį krūvį (ėjimas iš darbo pėsčiomis, bėgimas, važiavimas dviračiu, plaukimas, aerobika), kalbėti apie savo rūpesčius ir stengtis nelaikyti emocijų bei jausmų savyje. Žinoma, tik nuo mūsų psichoemocinio nusiteikimo, pasirinktų būdų stresui įveikti priklausys, ar susidorosime su stresu ir liksime sveiki, ar pasmerksime save įtampai ir streso sukeltoms ligoms.

Renginiai, skirti paminėti Pasaulinę širdies dieną

Pasaulinės širdies dienos proga rugsėjo 29 dieną LSMU SMD Kardiologijos būrelio aktyvas lankė LSMU ligoninės Kauno klinikų Kardiologijos, Širdies chirurgijos ir Endokrinologijos klinikas, sveikino gydytojus bei pacientus, dalijo informacinius plakatus ir pasakojo, kokie gyvenimo būdo pokyčiai leidžia apsisaugoti nuo širdies ir kraujagyslių ligų. Kauno rajono savivaldybė

je buvo organizuota profilaktinė širdies ir kraujagyslių sistemos ligų patikra plačiai visuomenei, vertinamas pacientų cholesterolis, gliukozės kiekis kraujyje, rizikos veiksniai ir skaičiuojami SCORE balai, o, esant didelei rizikai, gyd. rez. Greta Žiubrytė atliko apžvalginę echoskopiją. Už echoskopijos įrangą dėkojame kompanijai „Real Fusion“ ir gyd. rez. Rokui Liaugaudui. Akcijos metu visi norintieji galėjo dalyvauti ir paskaitose apie širdies ligų gydymą ir prevenciją, kurias vedė gydytojai – prof. dr. Raimondas Kubilius, doc. dr. Tomas Lapinskas ir prof. dr. Olivija Dobilienė. Šiai dienai paminėti aktyvo nariai parengė ir informacinius plakatus apie prevencinę programą, fizinį aktyvumą bei sveiką mitybą ir filmuką, kaip tinkamai rūpintis sveikos širdies ir kraujagyslių išsaugojimu.

Nors ir kasmet minime Pasaulinę širdies dieną, tačiau kasdien kiekvienas turime sau priminti, kaip svarbu yra rūpintis savimi aktyviai judant, valgant visavertį maistą ir palaikant stabilų psichoemocinę būklę. Šie maži kasdieniai pasirinkimai nulemia visą likusį gyvenimą, tad nepamirškime, kad nėra blogo oro judėjimui, kaip ir nėra netinkamo laiko pradėti mylėti savo širdį ir save. Mes dažnai kaltiname pasaulį, orą, laiko trūkumą, blogas aplinkybes ir galimybių stoką sveikiau gyventi. Bet juk mes patys tas aplinkybes ir susikuriame, verčiau investuokime energiją į gyvenimo būdą bei mitybos pokyčius, nei į apgailėstavimus, kad praėjo dar viena diena nesistengiant dėl geresnės savijautos ir sveikesnės širdies.

Psichikos sveikatos priežiūros specialistai rudenį diskutuoja aktualiomis temomis

1» Prof. Darius Leskauskas kalbėjo apie būtiną ypatingą dėmesį vaikų ir paauglių psichikos sveikatai, o LSMU Kauno ligoninės Psichiatrijos klinikos vadovė ir Lietuvos psichiatrų asociacijos prezidentė Ramunė Mazaliauskienė pristatė tarptautinį kontekstą, suteikiantį gaires mūsų veiklos kryptį. Svarbu tai, kad konferencijoje dalyvavo ir LR SAM atstovai – Psichikos sveikatos skyriaus vedėjas Ignas Rubikas ir ministro patarėja psichikos sveikatos klausimais Simona Bieliūnė. Jie pristatė ir bendrą psichikos sveikatos priežiūros sistemos vystymo kryptį, ir detales, kaip bus keičiamos senosios paslaugos bei plėtojamos naujos, orientuojantis į pasveikimą ir paciento gyvenimo kokybės gerinimą. Konferencija buvo skirta Atviros psichiatrijos mėnesiui, kuris vyksta kiekvienais metais tarp rugsėjo 10-osios (Pasaulinė savižudybių prevencijos diena) ir spalio 10-osios (Pasaulinė psichikos sveikatos diena).

Nagrinėtos įvairios pagalbos priemonės

Kitas renginys – rugsėjo 28 dieną vykusią nuotolinę mokslinę-praktinę konferenciją „Savižudy-

■ Konferencijos pirmininkaujantys (iš kairės į dešinę): LR Seimo narys prof. dr. Aurelijus Veryga, Lietuvos psichiatrų asociacijos prezidentė Ramunė Mazaliauskienė (LSMU Kauno ligoninės psichiatrijos klinika) ir Martynas Marcinkevičius (Vilniaus miesto Psichikos sveikatos centras).

Seimo kanceliarijos (aut. V. Chorna) nuotr.

bės gydymo įstaigose: moksliniai, praktiniai ir prevencijos aspektai“. Konferenciją organizavo Lietuvos psichiatrų asociacija, LSMU MA MF Psichiatrijos klinika ir LSMU Kauno ligoninės psichiatrijos klinika. Tema skaudi, tačiau labai aktuali ne tik psichikos sveikatos priežiūros sistemoje dirbantiems specialistams, bet ir visų specialybių gydytojams. Šioje konferencijoje

paliesti globalūs su savižudybių problema susiję klausimai ir praktinės detalės, nagrinėjant skirtingus sutrikimus, kurie pasižymi didesne savižudybės rizika. Buvo aptarti savižudybių gydymo įstaigose teisiniai aspektai, kuriuos komentavo teisininkas Dovydas Gudžiūnas, pristatyta savižudybės sukeltos krizės įveika komandos lygmeniu (LSMU Kauno ligoninės Psichiatrijos klini-

■ Apie psichikos sveikatos priežiūrą diskutuoja (iš kairės į dešinę): LR Seimo narys dr. Aurelijus Veryga, Lietuvos psichiatrų asociacijos valdybos narė Nijolė Goštautaitė-Middtun, prof. Virginija Adomaitienė (LSMU MA MF Psichiatrijos klinika) ir prof. Darius Leskauskas (LSMU MA MF Psichiatrijos klinika).

kos atstovės Goda Tikniūtė ir Aina Adomaitytė). Nagrinėtos įvairios pagalbos priemonės, kurios gali padėti asmenims, patekusiems į savižudybės krizę, akcentuojant ne tik medikamentinį gydymą (pranešėjas LSMU MA MF doktorantas, Kauno klinikų Psichiatrijos klinikos administratorius, gydytojas psichiatras Jonas Montvydas), bet ir nemedikamentines priemones – dai-

lės terapijos svarbą pristatė dailės terapeutė (LSMU Kauno ligoninės psichiatrijos klinika) Aušra Sebeikaitė. Šiuo renginiu organizatoriai siekė atkreipti visų specialybių gydytojų dėmesį į pacientų, besigydančių stacionarinėse gydymo įstaigose, savižudiško elgesio atpažinimą laiku ir galimas pagalbos teikimo apimtis.

LSMU Kauno ligoninės inf.

Kraujo vėžys – klastinga liga, kurią galima nugalėti

Kraujo vėžys – viena klastingiausių onkologinių ligų, išsivystančių kaulų čiulpuose arba limfmazgiuose ir apimančių daugybę įvairių ligos formų. Kauno klinikų Onkologijos ir hematologijos klinikos gydytojas hematologas dr. Domas Vaitiekus sako, kad per pastarąjį dešimtmetį kraujo vėžio gydymas reikšmingai patobulėjo, todėl daugumai pacientų galima padėti įveikti šią ligą arba su liga gyventi visavertį gyvenimą. Svarbiausia – į medikus kreiptis laiku. Su gydytoju kalbamės apie kraujo vėžį, jį sukeliančius rizikos veiksnius ir naujausius gydymo metodus.

■ Dr. Domas Vaitiekus.

Daktare, tai kas yra kraujo vėžys?

Kraujo vėžys vystosi kaulų čiulpuose arba (ir) limfiniame audinyje, pakitus kraujodaros ląstelėms ir joms įgijus vėžinių savybių. Atliekant šiuolaikinius molekulinis tyrimus, galima išskirti daugybę įvairių kraujo vėžio formų: nuo labai agresyvios ligos – ūminės leukemijos, kai pacientas suseraga staiga ir negydant gali mirti labai greitai, iki kitų kraujo vėžio formų, kai diagnozuotai ligai nereikalingas gydymas, o tik aktyvus gydytojo hematologo stebėjimas.

Kokie šios ligos rizikos veiksniai?

Šios onkologinės ligos specifinių rizikos veiksnių neturi. Kraujo vėžio atsiradimą gali paskatinti kai kurie virusiniai susirgimai, pavyzdžiui, Epšteino-Baro virusas, rūkymas, cheminės medžiagos, radiacinė apšvita spindulinės avarijos metu ar kitoks radiacinis poveikis. Taip pat su didesne rizika susirgti kraujo vėžiu susiduria pacientai, kurie anksčiau sirgo kitomis onkologinėmis ligomis.

Prieš pasaulio čempionatą pratęsė gražią tradiciją

1 » Korte – devyni profesoriai

„Jubiliejinį turnyrą norėjome padaryti su ypatingais akcentais. Smagu, kad tai pavyko“, – teigė Jonas Andriuškevičius. Vieno turnyro iniciatorių ir organizatorių kadaise tarp kolegų pasėta teniso sėkla gyvuoja jau dešimtmetį. Nenustabu, kad 10-asis Kauno krašto chirurgų draugijos prezidento teniso taurės turnyras sutraukė rekordinį dalyvių būrį. Dvi dienas „Žalgirio“ sporto komplekse vykusiose varžybose jėgas išbandė net 34 medicinos ir su ja susijusių sričių darbuotojai. Tarp raketę į rankas paėmusių dalyvių buvo devyni profesoriai. Žaidėjams nebuvo taikomi amžiaus apribojimai, tad sirgaliai išvydo itin įdomių dvikovų. Iš septyniolikos vyrų jauniausias dalyvis buvo 38-erių metų anesteziologas Audrius Mikalauskas. Vyriausias – 69-erių chirurgas J. Andriuškevičius. Tarp septyniolikos moterų jauniausia dalyvė – 39-erių kardiologė Rasa Ordienė, o vyriausia – 72 metų buvusi LSMU prorektorė Irena Misevičienė. „I. Misevičienės pasirodymas tapo tikra varžybų puošmena. Kai matai tokį entuziazmą teniso kortė, atrodo, kad amžiaus dėsniui nebegalioja. Tokiais momentais ir pats jautiesi jaunesnis. Ne veltui su profesore sutarėme kitąmet drauge dalyvauti ir tarptautinėse varžybose“, – šypsosi J. Andriuškevičius.

Naujas čempionas

Vyrų vienetų varžybose nugalėtojo laurais pirmą kartą turnyro istorijoje atiteko odontologui Dainiui Karpavičiui. Jis perėmė taurę iš toje pat srityje dirbančio Pauliaus Kuzmos – pernykštis čempionas šiemet turnyre nedalyvavo. Antrą vietą kiek netikėtai užėmė LSMU projektų vadovas Aidas Valiukevičius. Jis lemiamoje akistatoje tik po atkaklios kovos 7:5, 3:6 nusileido D. Karpavičiui. Ne mažiau įtemptas buvo ir A. Valiukevičiaus susitikimas su bronzinio apdovanojimo laimėtoju traumatologu Stanislovu Mašalu. Prireikė papildomo seto, kuriame geriau sekėsi A. Valiukevičiui. Vyrų grupėje Paguodos taurę į viršų kėlė Kauno klinikų chirurgas prof. Mindaugas Kiudelis. Vienas turnyro organizatorių įveikė VU vaikų endokrinologą iš Vilniaus Robertą Kemežį. Pasak varžybų vyriausiojo teisėjo Tomo Bardausko, atkaklus buvo ir R. Kemežio laimėtas mačas su VU profesoriumi Sauliumi Šatkausku. Paguodos taurės atkrinamosiose varžybose buvo žaidžiamas tik vienas setas, tad klaidos kaina buvo didesnė nei pagrindinio tinkelio varžybose. Vis dėlto bene gražiausią žaidimą ir didžiausią tempą pademonstravo chirurgas prof. Mindaugas Dambrasas ir LSMU kardiologinės reanimacijos anesteziologas Audrius Mikalauskas – jų susitikimą 6:4 laimėjo A. Mikalauskas.

Kolekcija gausėja

Moterų vienetų varžybas laimėjo pripažinta favoritė Dalia Jarušaitienė. Ne vieną titulą teniso

■ Vyriausi turnyro dalyviai: Taurės iniciatorius gyd. Jonas Andriuškevičius ir turnyro debutantė prof. Irena Misevičienė (buvusi LSMU prorektorė).

■ Turnyro vienetų varžybų nugalėtojai: gyd. odontologas Dainius Karpavičius ir gyd. oftalmologė dr. Dalia Jarušaitienė. Organizatorių nuotr.

aištyne nuskynusi oftalmologė finale 6:1; 6:4 įveikė odontologę Aušrą Anužytę-Kepenę. Trečią vietą iškovojo kardiologė Olivija Dobilienė, įveikusi kitą profesorę – dermatologę Skaidrą Valiukevičienę. Atkaklus buvo Olivijos Dobilienės pusfinalio susitikimas su A. Anužyte-Kepene, kuriame irgi prireikė papildomo seto (3:6, 7:5, 7:10). Paguodos taurę atkrinamosiose varžybose buvo žaidžiamas tik vienas setas, tad klaidos kaina buvo didesnė nei pagrindinio tinkelio varžybose. Vis dėlto bene gražiausią žaidimą ir didžiausią tempą pademonstravo chirurgas prof. Mindaugas Dambrasas ir LSMU kardiologinės reanimacijos anesteziologas Audrius Mikalauskas – jų susitikimą 6:4 laimėjo A. Mikalauskas.

Trečiąją vietą užėmė S. Šatkauskas su A. Anužyte-Kepene. Šis duetas atkakliame mače pranoko buvusį Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės gydytoją Vytenį Trumpicką su porininke Brigita Tunaityte.

Tradicija nenutrūks

Mišrių dvejetų Paguodos taurę iškovojo prof. M. Kiudelis ir radiologė prof. Kristina Žvinienė, įveikė trau-

matologą S. Mašalą ir psichiatrę Simoną Kušleikienę. Mažąją Paguodos taurę pelnė UAB „Litfarma“ vadovas Vaidas Sliesoraitis su D. Jarušaitiene, kurie galutiniame etape atkaklioje kovoje 6:4, 7:5 palaužė Aidą ir Skaidrą Valiukevičius. Apibendrinamas varžybas, kurias globoja Kauno krašto chirurgų draugija su jos prezidentu Antanu Gulbinu priešakyje, J. Andriuškevičius pabrėžė, kad, nepaisant

skirtingų užimtų vietų, pralaimėjusių jose nebuvo. „Kodėl? Todėl, kad visų mūsų svarbiausias tikslas buvo ne sportinis rezultatas, bet aktyvus poilsis ir pabendravimas su kolegomis ne tik operacinėse ar darbo kabinetuose. Visi dalyviai turnyrą baigė su šypsena ir palinkėjimais, kad ši tradicija tęstųsi dar daugelį metų“, – pasakojo pašnekovas.

„Kauno dienos“ inf.

Kineziterapija – kompleksinio gydymo sudedamoji dalis

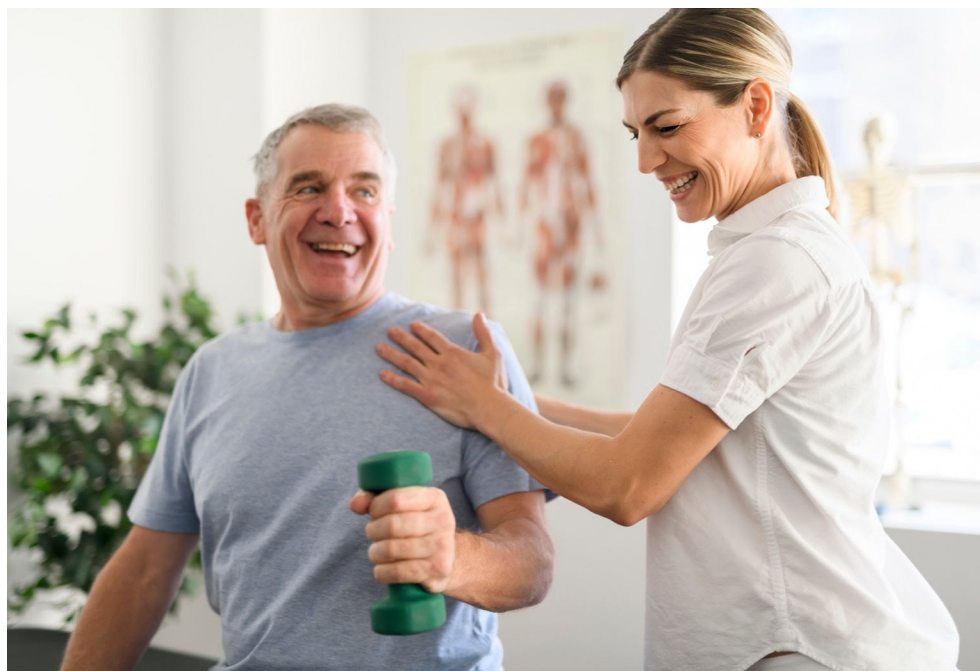
Šiandien pacientų gydymas neįsivaizduojamas be kineziterapijos, kuri vis dažniau tampa viena iš kompleksinio gydymo sudedamųjų dalių. Dažniausiai pacientams dar esant intensyvios terapijos skyriuose kineziterapeuto pagalbos prireikia po daugybinių kaulų lūžių, sąnarių išnirimo, raiščių ir raumenų plyšimo, vidaus organų sužalojimų. „Prie itin sunkių sužalojimų priskiriami trauminiai galvos bei nugaros smegenų sužalojimai, po kurių gydymas trunka ilgai ir reikalauja pacientų kantrybės bei pastangų“, – sako Kauno klinikų Reabilitacijos klinikos kineziterapeutė prof. Eglė Lendraitienė.

■ Kauno klinikų Reabilitacijos klinikos kineziterapeutė prof. Eglė Lendraitienė.

■ Kauno klinikų Reabilitacijos klinikos vadovas prof. Raimondas Kubilius.

Judėjimas ir nuoseklus fizinis aktyvumas – svarbu

Reabilitacijos klinikos vadovas prof. Raimondas Kubilius sako, kad būtent judėjimas ir nuoseklus fizinis aktyvumas yra svarbiausias veiksnys, lemiantis greitą paciento jėgų atgavimą, funkcinės būklės ir savijautos gerėjimą po įvairių ligų ar traumų. Profesorius pastebi, kad net ir baigus aktyvų gydymą didžioji dalis pacientų nukreipiami reabilitacijai, kur didžiausias dėmesys taip pat skiriamas kineziterapijai.

„Saugus judėjimas savarankiškai ar teikiant pagalbą yra efektyviausias būdas tiek apsisaugant nuo ligų, tiek išvengiant jų paūmėjimo, – pabrėžia prof. R. Kubilius. – Kauno klinikų padaliniuose šiuo metu dirba 30-ies kineziterapeutų komanda,

kuri užtikrina, kad pacientų gijimas po įvairių ligų ar traumų būtų kuo spartesnis, o atliekami fiziniai pratimai – saugūs.“

Suteikia saugumo jausmą

Susirgus sunkia liga ar patyrus traumą, pacientai dažnai negali savarankiškai judėti, o jei gali, tai nežino, kaip tai atlikti teisingai. „Kineziterapeuto buvimas šalia pirmiausia suteikia saugumo jausmą. Pagal poreikį ir galimybes parenkami atitinkami pratimai, atliekami pasyvūs ar pusiau aktyvūs judesiai. Svarbiausia, kad viso gydymo metu pacientas bendradarbiautų tiek su gydytoju, tiek su kineziterapeutu“, – pabrėžia prof. E. Lendraitienė.

Išsamiai ištyrus paciento būklę, nustatomas judėjimo funkcijos

sutrikimo lygis ir parenkamos tinkamos gydymo priemonės ir metodai. „Judėjimo funkcijos sutrikimo intensyvumas priklauso nuo ligos pobūdžio, traumos sunkumo, pacientų amžiaus. Ši funkcija gali sutrikti dėl įvairių priežasčių – skausmo sukeltą nejudrumą, paralyžiaus, sumažėjusios judesių amplitudės, pakitusio raumenų tonuso, sutrikusio kūno padėties valdymo“, – aiškina kineziterapeutė. Vyresnio amžiaus pacientai kartais bijo nugriūti, todėl juda mažiau, o tai taip pat sukelia judėjimo funkcijos sutrikimus.

„Pacientams reikia paaiškinti, kaip atlikti pratimus teisingai, apsisverti ant šono, atsisėsti ar atsistoti, kad jis nepadarytų žalos, gyjant po ligos ar traumos. Kartais kineziterapiją rekomenduojama pradėti

dar prieš operaciją, siekiant sustiprinti pažeistą kūno vietą, atkurti prarastas funkcijas, išmokyti taisyklingo kvėpavimo, kuris itin svarbus pooperaciniu laikotarpiu“, – teigia prof. E. Lendraitienė.

Netaikant kineziterapijos galimos įvairios komplikacijos

Netaikant kineziterapijos, kai sutriko paciento judėjimo funkcija, gali atsirasti įvairių komplikacijų – pneumonija, raumenų sutrumpėjimas, hipotrofija, skausmas įvairiose kūno vietose. Prof. E. Lendraitienė pabrėžia, kad kiekviena paciento istorija – individuali ir nepaisant to, kad kelių pacientų klinikinė diagnozė būna tokia pati, kineziterapinė diagnozė gali skirtis.

Taip pat kineziterapeutai pagalbą teikia pacientams, sergantiems ūminėmis, lėtinėmis neurologinėmis, endokrinologinėmis, širdies ir kraujagyslių, plaučių bei kitomis ligomis. „Kartais kreipiantis į kineziterapeutą, nebūtina sirgti sunkia liga, o ypač dažnai kineziterapeuto pagalbos prireikia pacientams, daug laiko praleidžiantiems sėdint, – aiškina prof. E. Lendraitienė. – Dėl mažo fizinio aktyvumo nusilpsta raumenys, pradeda formuotis kupra, iškrypsta stuburas.“ Ji priduria, kad atsirandantis raumenų disbalansas sukelia skausmus, o kad taip nenutiktų, rekomenduojama pasitarti su kineziterapeutu, kuris, įvertinęs funkcinę būklę, suteiks tinkamą pagalbą.

Kauno klinikų inf.

avevita | REDAKCIJA:

LSMU Komunikacijos tarnyba,
Akademinės leidybos skyrius
A. Mickevičiaus g. 9, LT-44307 Kaunas
El. paštas: avevita@lsmuni.lt
Išleina kiekvieną trečiadienį
<https://link.lsmu.lt/0ov25y3g1l>
Leidinyas skirtas LSMU ir Kauno klinikų darbuotojams, studentams

Redakcinės kolegijos pirmininkas:

Edgaras STANKEVIČIUS,
Žurnalų leidybos centro vadovas

Redakcinė kolegija:

Algimantas TAMELIS, Medicinos fakulteto dekanas
Vita RIŠKEVIČIENĖ, Veterinarijos fakulteto dekanė
Rolandas STANKEVIČIUS, Gyvūnų mokslų fakulteto dekanas
Ingrida ULOZIENĖ, Mokslo centro vadovė

RĖMĖJAS:

**BERLIN-CHEMIE
MENARINI**

LSMU Kauno ligoninės Komunikacijos ir rinkodaros skyrius:

Raminta NAGELYTĖ

Redakcija:

Asta VALUCKYTĖ-ŪSIENĖ, Akademinės leidybos skyriaus vadovė, tel. 8 37 327243, vt. 5131
Aida JAKIMAVIČIENĖ, redaktorė
Jelena BABACHINA, maketuotoja

Sportinė dvasia duomenų moksle

Šiuolaikiniai medicininiai diagnostikos prietaisai neįsivaizduojami be skaitmeninio duomenų registravimo ir analizės galimybių. Tokių prietaisų užregistruoti duomenys daugelyje klinikų ar laboratorijų visame pasaulyje slepia savyje visiškai naujo lygio informaciją, reikalingą sudėtingiems klinikinių sprendimų palaikymo metodams kurti.

Dr. Robertas Petrolis

Fizikos, matematikos ir biofizikos katedros lektorius

Pasiūlė bendrai spręsti konkrečias globalias kardiosignalų analizės problemas

Šis procesas tampa globalus ir šiuo metu internete jau randame ne vieną atviros prieigos biomedicininį duomenų bazę. Biomedicininį signalų ir vaizdų analizės metodus vienu metu kuria daugybė mokslininkų, todėl akivaizdu, kad išmanus šios veiklos koordinavimas gali padaryti ją efektyvesnę.

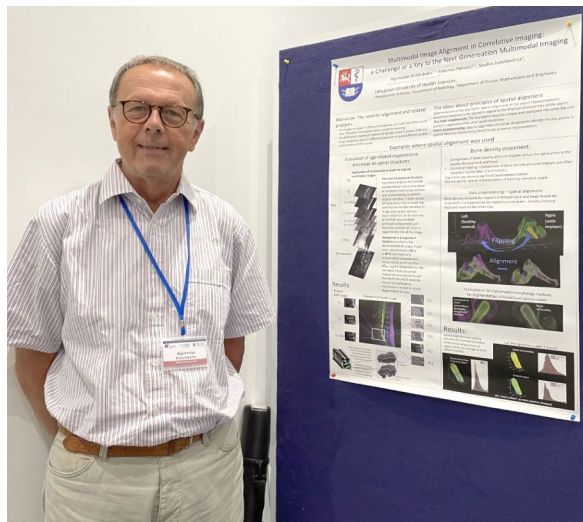
2000 m. konferencijos „Computing in Cardiology“ (CINC) organizatoriai ir atviros prieigos biomedicininio signalų duomenų banko „PhysioNet“ įkūrėjai, turėdami pakankamą kiekį specifinių anotuotų duomenų, pasiūlė bendrai spręsti konkrečias globalias kardiosignalų analizės problemas. Masačusetso technologijos instituto (JAV) Skaičiavimų fiziologijoje laboratorijos (angl. *Laboratory for Computational Physiology*) profesoriaus George Moody iniciatyva, siekiant pritraukti kuo daugiau dalyvių ir juos motyvuoti, suorganizuotos savotiškos varžy-

bos, premijuojant geriausius rezultatus pasiekusių algoritmų kūrėjus tiek pinigine premija, tiek ir publikuojant darbo rezultatus žurnale.

Geriausius rezultatus skiria vos dešimtosios ar tūkstantosios įverčio dalys

Tokia idėja geriausiai realizuojama, kai kuriami algoritmai, teikiantys konkretų diagnostinį atsakymą, pvz., yra/nėra kokia nors patologija, arba kai rezultatas yra akivaizdžiai kiekybiškai išmatuojamas. Dalyvių gautus rezultatus lyginant su organizatorių iš anksto žinomu rezultatu (angl. „Ground Truth“) nustatomi geriausieji metodai ar algoritmai, taigi – sportinis rezultatas! Kaip ir olimpinėse varžybose, taip ir čia dažnai geriausius rezultatus skiria vos dešimtosios ar tūkstantosios įverčio dalys. Patikėkite, emocijų tikrai netrūksta! Kita vertus, toks sportinis interesas skatina naudoti ir kartais visai netikėtus, netradicinius sprendimus. Gautas rezultatas kitų, analogiškų sprendimų kontekste gali atskleisti šių netikėtų idėjų vertę.

Mūsų universiteto mokslininkai, vedini sportinės aistros, buriasi į komandas ir dalyvauja šiose „varžybose“ jau ne vienus metus. 2008 m.

■ Fizikos, matematikos ir biofizikos katedros profesorius Algimantas Kriščiukaitis konferencijoje Nikosijoje, Kipre.

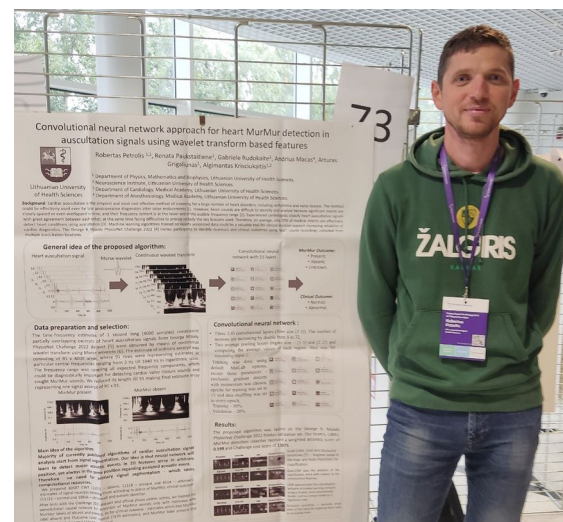
tokios „varžybos“ buvo skirtos kardiosignale stebimo galimos staigios mirties simptomo EKG T-bangos kaitos (angl. *T-wave alternans*) detekcijai ir kiekybiniam vertinimui. Mūsų universitetui tuomet atstovavo specialiai tam sukurta komanda, sudaryta iš kardiologų, tuo metu dar doktorantų, dabar jau prof. A. Maco, doc. G. Bakšytės ir prof. R. Žaliūno, bei duomenų mokslų specialistų, tuo metu dar doktorantės R. Paukštaitienės, prof. V. Šaferio ir prof. A. Kriščiukaičio. LSMU komandos sukurtas algoritmas, užėmęs 15-tą vietą, pateko tarp 19 geriausių, įvykdžiusių visus organizatorių keltus reikalavimus – iš viso dalyvavo 66 komandos.

Atsitiktinai prarastų signalų fragmentų atkūrimas

Šiuolaikinėje intensyviojoje terapijoje registruojama daugybė paciento būklę apibūdinančių signalų. Šių signalų registracija sudėtinga ir galimi techniniai

sutrikimai, kartais nereikalingai signalizuojantys apie grėsmę paciento gyvybei. Stebint šių signalų visumą galima išvengti klaidingų pavojaus signalų. Tad 2010 m. „iššūkio“ tema buvo atsitiktinai prarastų signalų fragmentų atkūrimas, pavadinta pagal Londono centre aidinčius Metropoliteno traukinių keleivius apie tarp tarp grindų ir perono įspėjančius pranešimus „Mind the Gap!“ (liet. „*Atsargiai, plyšys!*“). Šiose varžybose LSMU atstovavo komanda, sudaryta iš tuo metu dar doktoranto R. Petrolio, R. Paukštaitienės ir prof. A. Kriščiukaičio. Jų sukurtas algoritmas užėmė 11-tą vietą tarp 80-ties dalyvių.

2013 m. „varžybų“ dalyviai sprendė akušerijoje ginekologijoje svarbią vaisiaus elektrokardiosignalų registravimo ir analizės problemą. Šis signalas gali perspėti apie grėsmingus vaisiaus būklės pablogėjimus, tačiau yra užgožtas gero kai didesnės amplitudės mamos elektrokardiosignale, o reikšmingi diagnostiniai požymiai tiesiog sun-

■ Fizikos, matematikos ir biofizikos katedros lektorius Robertas Petrolis konferencijoje Tampere, Suomijoje.

kiai išskiriami ar pastebimi. Specialiais algoritmais galima šį signalą išskirti iš kitų ir vertinti jame esančius diagnostikai svarbius požymius. Universiteto komanda, susidedanti iš Akušerijos ginekologijos klinikos docento V. Gintauto, Fizikos matematikos ir biofizikos katedros lektoriaus R. Petrolio bei prof. A. Kriščiukaičio, panaudojusi turimą patirtį, sukūrė algoritmą, užėmusį 27 vietą tarp 60-ties dalyvių.

Gali padėti dirbtinis intelektas ir mašininis mokymasis

Šių, 2022-ųjų metų, „varžybų“ tema buvo skirta širdies užsesiams aptikti ir klasifikacijai. Akustiniai širdies signalai labai paprastai registruojami, tačiau jiems vertinti reikalinga didelė ekspertų patirtis. Šių signalų reikšmingi diagnostiniai požymiai sunkiai apibūdinami žodžiais, beveik kaip muzikos garsuose, juos tiesiog išmokstama išgirsti.

»8

Kraujo vėžys – klastinga liga, kurią galima nugalėti

3» Kokia kraujo vėžio profilaktika?

Kiekvienam žmogui rekomenduojama kartą per metus atlikti bendrąjį kraujo tyrimą. Šio tyrimo rezultatai gali parodyti pirmuosius kraujo vėžio požymius, nors esant kai kurioms vėžio formoms paprastas kraujo tyrimas gali būti normalus, todėl profilaktinių programų dėl kraujo vėžio heterogeniškumo kol kas nėra.

Kokie simptomai gali išduoti kraujo vėžį?

Kraujo vėžys apima daugybę šios ligos formų, jos visos skiriasi savo pasireiškimu, simptomais, todėl tik kraujo vėžiui specifinių būdingų simptomų nėra. Pacientams, sergantiems šiomis onkologinėmis ligomis, gali pasireikšti ilgai besitęsianti anemija, atsiradusi ne dėl geležies stokos, užsitęsęs karščiavimas, kuris nėra infekcinės kilmės. Taip pat gali pradėti kristi svoris, atsirasti bendras silpnumas, kaulų skausmai, padidėti limfmazgiai.

Kaip gydomas kraujo vėžys?

Šių klastingų onkologinių ligų gydymo būdų yra daug ir įvairių.

Rugsėjis – kraujo vėžio žinomumo mėnuo. Gydytojai ragina pacientus kiekvienais metais nepamiršti atlikti bendrąjį kraujo tyrimą, kuris gali parodyti svarbius pokyčius organizme ir užkirsti kelią klastingos ligos progresavimui. Laiku diagnozavus onkologinę ligą, ją įmanoma nugalėti ir išgelbėti gyvybę.

Anksčiau pacientams, sergantiems sunkiausiomis ligos formomis, gydymas dažnai būdavo neefektyvus. Dabar net ir sudėtingiausių būklių pacientams dažniausiai galima pasiūlyti efektyvų ir individualiai pritaiktą gydymą, neapsiribojant vien chemoterapija. Pritaikius tinkamą gydymą, net ir sunkiausiomis ligos formomis sergantys pacientai turi viltį pasiekti ilgalaikes remisijas ar net visai pasveikti.

Lietuvoje pacientams yra prieinami moderniausi ir efektyviausi kraujo vėžio gydymo metodai. Pacientai, sergantys kraujo vėžiu,

gydomi taikant inovatyvius taikinių chemoterapijos vaistus, imunoterapiją, sužadinančią žmogaus imunitetą ir skatinantį patį organizmą

kovoti su onkologine liga, taip pat atliekamos kraujodaros kamieninių ląstelių transplantacijos. Šis gydymo metodas laikomas vienu efektyviau-

siau – jis viltį pasveikti suteikia ūminėmis kraujo vėžio formomis sergantiems pacientams.

Kauno klinikų inf.

Ramūdos Čaikauskaitės-Kaminskienės (1927–2021) prisiminimai

Pravėrus įstaigos duris

Pirmą kartą į medicinos šventovę – Kauno valstybinio universiteto Medicinos fakultetą – įžengiau 1946-aisiais.

Studijų pradžioje mūsų buvo daug, per 200, o baigėme 188. Dalį studentų pašalino dėl „išaiškėjusių“ kilmės „defektų“, dalis buvo ištremti. Išbrauktų dėl paskaitų nelankymo ar nepažangumo nebuvo. Paskaitų lankomumas anuomet buvo šimtaprocentis, auditorijose trūko vietų, pavėlavusieji sėdėdavo ant laiptų. Bet tai nebuvo svarbu, nes tiesiog gerte gėrėme žinias iš dėstytojų, ir viską konspektuodavome, nes vadovėlių neturėjome.

Tuometčiai dėstytojai buvo išskirtinės asmenybės, dauguma baigę medicinos mokslus ar gilią žinias užsienyje. Neužmirštami profesoriai J. Kupčinskas, V. Lašas ir J. Lašienė, V. Girdzijauskas, akademikas P. Mažylis, docentai A. Matulevičius, J. Nemeikša, A. Žiugžda – fenomenalūs savo srities specialistai. Šiandien didžiuojamės, kad buvome jų mokiniai.

Pirmuosius dvejus metus, studijuodami bendruosius dalykus, apie mokslinį darbą nesvarstėme, nes dar nebuvo apsisprendę, kokios srities specialistais tapsime, kas bus arčiau širdies. Norėjusieji lankė tautinių šokių, sporto, dramos ir kitus būrelius.

1949 m. Vyriausybės nuosprendis uždaryti Kauno valstybinį universitetą sukėlė šoką. Tapome Kauno valstybinio medicinos instituto studentais, buvo pridėti dar vieni – šeštieji studijų metai. Matyt, tokio nurodymo būta iš Maskvos.

Paskaitos kolūkiečiams – su kuriozais

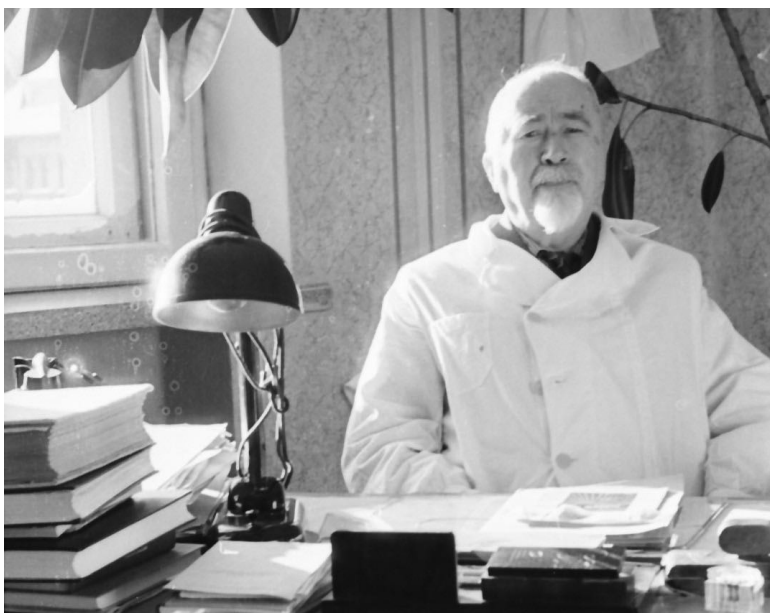
Mums, atvykusiems iš provincijos, šios permainos buvo smūgis – juk dar vienus metus teks alinti tėvus ir gyventi iš jų malonės. Kad išgyventume, šalia stipendijos teko ieškoti papildomo uždarbio. Tarpininkaujant doc. A. Žiugždai, įsidarbinau paskaitų biure, kuriam vadovavo p. Dambrauskaitė. Nebuvo pyragai: paskaitos buvo daugiausia filosofinės, man visai svetimos, tekdavo jas skaityti rajonų pedagogams, partiniams darbuotojams. Darbas buvo pavojaingas, bet mokėjo gerai.

■ Vizituoja prof. J. Kupčinskas, šalia doc. Bubinas, 1958 m.

■ Okulistas prof. J. Nemeikša, 1959 m.

■ Prof. Pranas Mažylis, 1958 m.

■ J. Bakšys ir A. Žiugžda, 1962 m.

Kartą Raudonėje vieną paskaitą apie žmogaus kilmę turėjau skaityti kolūkiečiams, o kitą – jaunimo šokių vakare. Kolūkyje pagyvenusio moteris išdrožė: „Pati tu beždžionė, o ne mes iš beždžionės kilę. Nespėjo pienas nuo lūpų nudžiūti, o jau paisto niekus.“ Nusispyjovė ir išėjo iš salės. Prišoko susijaudinęs kolūkio pirmininkas, atsiprašė ir paklausė, ką dabar su ta moterimi daryti. Nusijuokiau ir atsakiau, kad nieko. Antroji paskaita neįvyko – partinis sekretorius įspėjo neatsakęs už pasekmes, nes į šokius ateina „miškiniai“, ir padėjo iki garlaiviuko – kitokio transporto grįžti į Kauną tuomet nebuvo. Garlaiviukas prieš vandenį puš-

kavo visą naktį, apie poilsį nebuvo nė kalbos, į Kauną vyko daugybė žmonių su maišais, net stovėti nebuvo kur. Susirangiau ant grindų popui prie kojų, net nenusnūdusi parsibeldžiau į Kauną – ir tiesiai į paskaitas.

Mokslo veikla paskaitino apsispręsti

Trečiame kurse, prasidėjus specialybės paskaitoms, visi atkutome. Sau pritaikę simptomus, „persirgdavome“ kone kiekviena studijuota liga. Atsirado susidomėjimas mokslinių būrelių veikla. Iš pradžių patiko akių ligos, nes doc. J. Nemeikša jomis taip mokėjo sudominti, jog at-

rodydavo, kad tai svarbiausia gyvenime. Būrelio darbas vykdavo tiesiog palatose su liginiais. Vėliau susidomėjau terapijos būreliu, ir čia įvyko svarbi permaina – apsisprendžiau tapti terapeute.

Priešasčių buvo ne viena: terapijos sritis buvo itin plati, mano tėvai labai norėjo, kad būčiau vidaus ligų gydytoja, be to, būreliui vadovavo jaunas, labai perspektyvus, atsidavęs liginiais ir mokslui docentas Alfredas Žiugžda.

Įkvepiantis dėstytojas: neatpažįstamų ligų nėra

Per jo paskaitas (kartais padavodavo prof. J. Kupčinską) bu-

vo galima išgirsti skrendant mūsų – taip gaudydavome kiekvieną jo žodį. Iškalba, giliu, loginiu minčių dėstymu jis taip suintriguodavo auditoriją, jog atrodė, tarsi medicinoje viskas aišku, nebėra jokių paslapčių.

Doc. A. Žiugžda mėgdavo sakyti, esą neatpažįstamų ligų nėra – yra tik mūsų nesugebėjimas jas atpažinti. Todėl būtina nuolat gilinti žinias, įsiklausyti į liginio nusiskundimus, kruopščiai surinkti anamnezę, objektyviai vertinti pastebėjimus ir laboratorinius tyrimus. Prieš akis reikia turėti visą žmogaus organizmą, o ne atskirą organą, ir pastebėti reikiamą: nuo ligos simptomų iki nešvarių kojų.

» 9

■ Bulviakasis kolūkyje, 1960 m.

■ Koncertas kaime, 1968 m.

Kalbų ir edukacijos katedroje svečiavosi poetas Tomas Vyšniauskas

Rugsėjo 27 d. Kalbų ir edukacijos katedroje vyko poezijos šventė – žinomo šiuolaikinio poeto Tomo Vyšniausko kūrybos vakaras. Pasiklausyti ir kartu pasimėgauti žodžio meistryste susirinko būrelis katedros darbuotojų ir studentų.

Aida Čižikaitė

LSMU Kalbų ir edukacijos
katedros lektorė

Poetas Tomas Vyšniauskas 2019 m. apdovanotas Zigmo Gaidamavičiaus-Gėlės premija už geriausią metų debiutinę poezijos knygą (eilėraščių rinkinys „Elektrinto piemens“), 2020 m. „Atokių stočių“ premija už geriausią publikaciją almanache, kūrėjų, gyvenančių ir dirbančių periferijoje, vienišumą, visuomeninę bei literatūrinę veiklą ir darbą su jaunaisiais literatais. Poeto kūrybos vakare dalyvavo ir leidyklos „Kauko laiptai“ redaktorius poetas Viktoras Rudžianskas.

Kartu su poetu jo kūrybos keliais ir klystkeliais keliavome nuo „Elektrinto piemens“ per „Invazines rūšis“ iki „Vokų išvirkščių“. Išgirdome poeto pamąstymus ir paatviravimus. Savo įžvalgomis ir refleksijomis

pasidalijo poeto kolega ir leidėjas poetas Viktoras Rudžianskas.

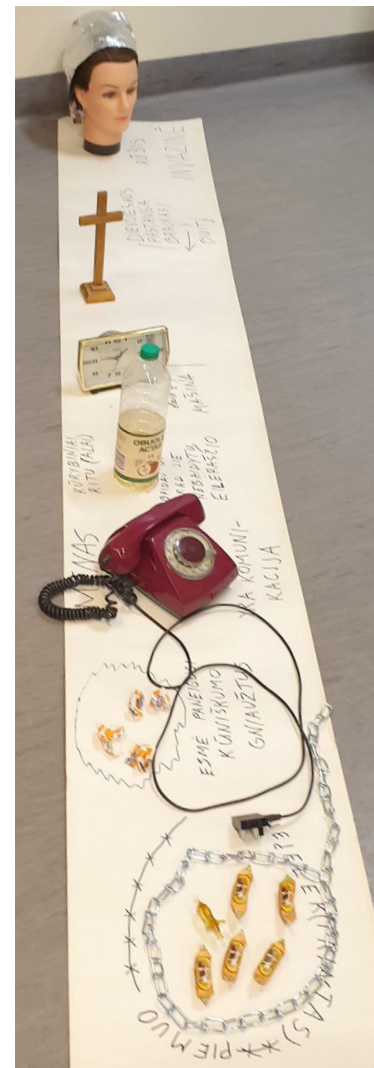
Vakaras buvo šiltas, nuoširdus. Labai jauku klausytis dviejų poetų pokalbio, tarsi šiaip susėdusių pasikalbėti, pasvarstyti kūrybos natyvų, verlibro niuansų, metaforų prasmės, aptarti šiaip ir anapus paribio, eilėraščių gimties savasties ir paslapties. Žinoma, publika turėjo klausimų, renginio pabaigoje vyko gyvas dialogas.

Visi kartu bandėme atsakyti į per diskusiją kilusį klausimą – ar poezija yra terapija skaitančiajam, ar rašančiajam? Visą vakarą, su kūrybinės analizės tarpais, skambėjo poeto Tomo Vyšniausko eilės – nugulusios į knygas ir visai naujos, niekieno neskaitytos.

*Jei ateitumei
į mano sapną būčiau
velniškai tobulas...*
(T. Vyšniauskas)

■ Tomas Vyšniauskas (kairėje) ir Viktoras Rudžianskas.

Sportinė dvasia duomenų moksle

Čia gali padėti dirbtinis intelektas bei mašininis mokymasis, kai algoritmas pats „išmoksta“ atpažinti ir klasifikuoti jam teikiamus signalus. Į mūsų universiteto komandą susibūrę Anestezilogijos klinikos rezidentė G. Rudokaitė ir prof. A. Macas, bei Fizikos matematikos ir biofizikos katedros lektorius R. Petrolis, doc. R. Paukštaitienė, doc. A. Grigaliūnas ir prof. A. Kriščiukaitis sukūrė algoritmą, grįstą tiek klasikiniiais signalų analizės metodais, tiek ir apmokytu konvoliuciniu dirbtiniu neuronų tinklu. Algoritmas konkuravo su 80 kitų algoritmų bei, įvykdęs visus organizatorių iškeltus reikalavimus, kartu su kitais 40 algoritmų pateko į „finalą“ ir užėmė 23 vietą. Šis algoritmas buvo pristatytas CINC 2022 tarptautinėje konferencijoje, rugsėjo 4–7 dienomis Tampereje, Suomijoje.

Renginyje dalyvavo apie 400 mokslininkų iš įvairių pasaulio šalių.

Dalyvavimas tokiuose renginiuose dažnai tampa naujų projektų pradžia

Vystantis informacinių technologijų galimybėms, šiandien jau techniškai įmanoma suorganizuoti atitinkamas varžybas ne tik biomediciniui signalų, bet ir vaizdų ar net erdvės-laiko, kitaip vadinamo 4-D vaizdinimo metodams ir algoritmams kurti. Mūsų universiteto Fizikos, matematikos ir biofizikos katedrai bei Neuromokslų institutui atstovaujantys mokslininkai prof. A. Kriščiukaitis ir lektorius R. Petrolis bei Radiologijos klinikai atstovaujantis prof. S. Lukoševičius dalyvauja COST programos mokslininkų bendradarbiavimo skatinimo projekte COMULIS (<https://www.comulis.eu>),

skirtame numatyti strategijas ir atlikti pilotinius tyrimus jungiant įvairiais būdais registruojamus to paties tiriamo objekto vaizdus. Angliškai tai vadinama terminu „Correlative Imaging“. Pvz., tam tikro organo ir jo aplinkos vaizdai keliuose skirtinguose magnetinio branduolių rezonanso režimuose ir rentgenograma arba jungiant skirtingų dimensijų vaizdus, gautus šviesos ar fluorescencine mikroskopija ir elektronine mikroskopija. Pastarasis metodas jau tapo žinomas abreviatūra CLEM (ang. *Correlative Light and Electron Microscopy*). Pirmieji bandomieji tyrimai, atlikti mūsų universitete, rodo galimybes sukurti naujus stuburo ir jį supančių struktūrų degeneracinių procesų vertinimo metodus ar vertinti kaulų tankio pokyčius tiek erdvėje, tiek ir laike (mėnesių ar metų bėgyje).

Rugsėjo 20–22 dienomis Nikosijoje, Kipre, vykusioje konferencijoje ir COMULIS projekto valdymo tarybos posėdžiuose (mūsų universitetui čia atstovavo prof. A. Kriščiukaitis) numatytos gairės sisteminti ir kaupiti daugialypių biomediciniui vaizdų duomenų bankus naujos kartos analizės metodams kurti. Natūralu, kad čia bus ir „sportinė dvasia“ – numatomos algoritmų ir programų „varžybos“. Dalyvavimas tokiuose renginiuose dažnai tampa naujų projektų pradžia ir leidžia įvertinti savo kompetenciją tarptautiniame kontekste. Kiekvienoje tokioje iniciatyvoje svarbų vaidmenį atlieka jaunieji tyrėjai. Tai tampa gera proga pagilinti medicinos ar biofizikos žinias ir susipažinti su duomenų mokslu, kurio vaidmuo biomedicinos moksluose vis didėja. Todėl mielai kviečiame studentus (ypač galvojančius apie

LSMU komandos sukurta algoritmas, užėmęs 15-tą vietą, pateko tarp 19 geriausių, įvykdžiusių visus organizatorių keltus reikalavimus – iš viso dalyvavo 66 komandos.

baigiamuosius mokslinius darbus) ir jaunuosius tyrėjus domėtis tokiais sportinėmis iniciatyvomis, o Fizikos, matematikos katedros mokslininkai visada pasiruošę jus paremti duomenų mokslo patirtimi ir kompiuteriniais resursais.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju Kauno klinikų Neurochirurginio skyriaus gydytojui Mindaugui Vaišvilai už profesionalumą, atsidavimą savo darbui ir už nuolatinį dėmesį pacientui nuo išsamios sveikatos tyrimo analizės iki operacijos ir po jos. Linkiu didelės sėkmės šiam maloniam, jaunam ir šiltai bendraujančiam specialistui tolimesnėje profesinėje veikloje ir asmeniniame gyvenime. Ačiū visam skyriaus personalui!

Renata Stulauskienė

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETE

Startuoja inovacijų portalas

Nuo šiol visą naudingą informaciją apie MTEP rezultatų kūrimo ir komercializacijos veiklas galima rasti naujai sukurtoje inovacijų **PORTALE**. Portalas apima Plėtros tarnybos ir Sveikatos inovacijų vystymo centro veiklos sritis. Centras ir Tarnyba dirba kaip viena komanda, siekia užtikrinti vieno langelio principą ir padėti kiekvienam LSMU tyrėjui.

Inovacijų portale galima rasti informaciją apie projektinę veiklą, jos etapus, statistiką, sužinoti apie finansavimo galimybes ir pasidžiaugti sėkmės istorijomis. Čia rasite daugiau infor-

macijos apie tyrėjams teikiamą pagalbą intelektualinės nuosavybės klausimais ir sužinosite apie MTEP rezultatų komercializaciją, startuolių, pumpurinių įmonių steigimo galimybes.

Inovacijų portale taip pat galima rasti visas svarbiausias naujienas apie aktualius verslumą skatinančius mokymus, programas, inovacijų parodas, konferencijas, projektinius pasiūlymus ir Europos inovacijų instituto sveikatos srities (angl. *EIT Health*) veiklas Lietuvoje.

Kviečiame LSMU bendruomenės narius apsilankyti **INOVACIJŲ PORTALE**. Daugiau informacijos: slvc@lsmu.lt.

Ramūdos Čaikauskaitės-Kaminskienės (1927–2021) prisiminimai

7» Neįkainojamos žinios pravertė dirbant savarankiškai

Terapijos būrelio narius A. Žiugžda dar prieš paskaitas kviesdavo į ankstyvas ligojų vizitacijas ir aptarimus. Susisiekimo viešuoju transportu anuomet nebuvo, tekdavo keltis neprašytus ir pėsčiomis per visą Žaliakalnį kulniuoti į Klinikas. Bet buvome laimingi, kad kasdien gaudavome vertingų naujų žinių, kurios labai pravertė vėliau dirbant savarankiškai.

Pavyzdžiui, kai jau dirbau Šiaulių respublikinėje ligojinėje, nuo poūmio sepsinio endokardito mirė ligojė. Turėjau surašyti galutinę klinikinę diagnozę. Iš teorijos žinojau, kad šios ligos atvejais įvairiuose organuose, ypač inkstuose, būna smulkių kraujagyslių trombozių.

Kaip mokė doc. A. Žiugžda, surašiau išplėstinę diagnozę ir papildomai įrašiau daugybinius inkstų mikroinfarktus. Prisimenu, kaip dėl to dūko patanatamas Deringas – ir tik ištyręs mikroskopu jis aptiko tuos mikroinfarktus.

Tačiau mano autoritetas iš karto pakilo į aukštumas, netgi siūlyta tapti vidaus ligų skyriaus vedėja, jeigu įstočiau į partiją. Bet nenorėjau, buvau laiminga, kad mylėjo ir gerbė ligojiai, vertino bendradarbiai.

Terapijos mokslinio būrelio veikla Institute neapsiribojo tik vizitacijomis ir ligojų atvejų nagrinėjimu. Doc. A. Žiugžda perduodavo mums visas medicinos naujienas, skatino jas taikyti mokslo darbuose. Pranešimus rengėme patys, o jis pakoreguodavo. Mokslinių darbų temas taip pat parinkdavo pagal paskutinį medicinos žodį. Tuo metu buvo labai populiarios audinių terapija, centrinės nervų sistemos (CNS) tipų nustatymas ir kt.

Pirmieji moksliniai tyrimai – ir pirmieji įvertinimai

Mano pirmasis rimtas mokslinis darbas buvo „Audinių terapijos pritaikymas, gydant opalige ir bronchine astma sergančius ligojinius“. Tema buvo sudėtinga, darbui reikėjo jaunų raguočių antinksčių ir lytinių liaukų.

Važiudavau į tuometį mėsos kombinatą, atsiveždavau į Klinikas dar šiltus organus ir skubiai juos atšaldydavau sniege, nes šaldytuvų nebuvo, o organus reikėjo 4 paras išlaikyti –4 °C temperatūroje, 3–4 kartus per parą keičiant sniegą. Po to organai buvo autoklavuojami ir tik tada ruošiami persodinti į žmogaus organizmą po oda kairioje pažonkaulių srityje. Procedūra buvo atliekama sterilioje operacinėje. Dažniausiai šie „įsodinti“ gabaliukai rezorbuodavosi ir nors keista, bet ligojų būklė pagerėdavo.

Bet kartais, nepaisant visų sterilumo sąlygų, organizmas „neprašytą sveičią“ atmesdavo – tuo metu dar nežinojome apie organizmo imunologines savybes. Pirmą tokią audinių persodinimo operaciją atlikau vadovaujama prof. A. Stropano, o visas kitas – pati.

■ SMD plenarinis posėdis, studentų mokslinių darbų paroda, 1966 m.

■ SMD vadovas profesorius Zigmas Januškevičius (centre), 1966 m.

■ SMD plenarinio posėdžio prezidentas, 1966 m.

KMI fotografo A. Rondonaskio nuotr. Nuotraukos saugomos Lietuvos medicinos ir farmacijos istorijos muziejaus archyve

„Neišsiduok, kad dar nesi daktarė...“

Pasitaikė atvejis, kai šią procedūrą reikėjo atlikti vienam atsakingam darbuotojui – teisininkui, kuris sirgo nepasiduodančia gydymui dvylikapirštės žarnos opalige. Buvo nuspręsta pritaikyti audinių terapiją. Akad. prof. Z. Januškevičius man prisakė jokia būdu neišsiduoti, kad aš dar ne gydytoja, nes galime turėti nemalonumų. Labai jaudinausi, bet stengiausi vaizduoti daktarę.

Padariau gerą vietinę anesteziją, atidariau poodinį sluoksnį ir klausiu, ar neskauda. O jis: „Kaip gali neskaudėti, kai mane pjaustote.“ Ir juokiasi. Man net kojos nutirpo, o pasirodo, jis matė, ką aš darau, ant palubėje kabančios bešėšlinės lempos. Šitai jis pasakė vėliau. Operacija pavyko, ligojio būklė pagerėjo, opos rentgenologiškai nebuvo rasta. Išleidamas iš ligojinės pacientas pareiškė, kad būsiu gera chirurgė, nes jeigu „toks vaikas“ jau šitaip operuoja, tai ateitis užtikrinta. Pasirodo, jis suprato, kad aš ne gydytoja.

Šis darbas buvo premijuotas II Visasajungine premija.

Sudėtingas atvejis: „Nei man, nei tau“

Įdomus buvo ir kitas mano darbas „Centrinės nervų sistemos tipo įtaka bronchinės astmos eigai ir išiečiai“. Kad nustatyčiau, koks pagal I. Pavlovą CNS tipas, prie ligojio praleisdavau ne vieną valandą, rinkdama anamnezę ir vertindama jo būklę. Prisimenu ligojį, sergančią sunkia, atkaklia, nepasiduodančia terapijai bronchinės astmos forma. Daug vargau, kol išsiaiškinau, kad tai stiprus centrinės nervų sistemos tipas su labai įdomia ir komplikauta anamneze.

Pacientė buvo išskirtinė asmenybė, jokiais atvejais neprarandanti savitvardos. Papasakojo itin iškalbingą epizodą iš savo gyvenimo. Dar caro laikais, būdama jauna, įsimylėjo dvarininkaitį ir susižadėjo su juo. Bet ji buvo neturtinga valstietė, tad jaunuoji tėvai griežtai pasipriešino vedyboms ir privertė jį vesti pasiturinčių dvarininkų dukrą.

Tad ši mergaitė šaltai viską apgalvojo, įsigijo ginklą, pasitiko jaunuosius, važiuojančius į bažnyčią, ir nušovė jaunąjį tardamą: „Nei

man, nei tau.“ Teista už šią žmogžudystę ji nebuvo, nes tai jau buvo revoliucijos išvakarės, ir grįžo į Lietuvą. Dėl tokio savo poelgio neapgailėstavo, pasakojo apie jį ramiai, be jaudulio.

Gydymo efektą pasiekėme taikydami miego terapiją, ir vaistai nuo astmos pasirodė veiksmingi. Silpnos centrinės nervų sistemos tipo ligojams kartais teigiamą rezultatą pavykdavo pasiekti tiesiog įtaigos būdu. Šis darbas taip pat buvo premijuotas Visasajungine premija. Ir ne tik mano vienos. Premijuoti buvo studentų J. Blužo, S. Ruibio, P. Valiauskaitės ir kiti darbai.

Svarbios pamokos – apie ligojinės darbą

Mokslinius pranešimus skaitėme ne tik Institute, bet ir jungtinėse studentų mokslinėse konferencijose, taip pat – rajonuose. Dovanodavome kolūkiečiams įvairių grožinės literatūros knygų, o doc. A. Žiugžda konsultuodavo ligojinius. Žmonės buvo labai patenkinti, apie mus rašė vietos laikraščiai, visur būdavome laukiami.

Kai būrelio vadovas kaip srities vyriausiasis terapeutas vykdavo tikrinti kurios nors ligojinės, pasiimdavo kartu ir pageidaujančių studentų. Tikrindamas ligojinės veiklą, visada mums pabrėždavo, į ką atkreipti dėmesį, kokias klaidas reikėtų taisyti. Šitos žinios giliai įstrigo ir ne vienam labai pravertė dirbant savarankiškai.

Įskiepyta meilė mokslui ir pacientams nenuėjo veltui. Daug tuomečio terapijos būrelio studentų, pamėgę mokslinį darbą, apgynė kandidatų ir daktarų disertacijas, tapo žinomais mokslininkais.

Aš pati, penkerius metus dirbusi Šiaulių respublikinėje ligojinėje terapeute, laimėjau konkursą dirbti Eksperimentinės ir klinikinės medicinos institute ir apgyniau medicinos kandidato disertaciją reumato klausimais. Šiame institute išdirbau 25 metus, atlikau daug mokslinių tyrimų, dalyvavau tarptautinėse konferencijose.

Visa tai – didžiulis tuomečio docento, vėliau profesoriaus A. Žiugždos nuopelnas, už ką jam esu be galo dėkinga.

Aštuntieji Kauno klinikų vadovų mokymai

Rugsėjo 30–spalio 1 dienomis vyko jau aštuntieji Kauno klinikų vadovų mokymai Birštone. Įvairių grandžių ligoninės vadovai turėjo galimybę ugdyti savo kompetencijas užduočių valdymo srityje.

Dalyviai klausė lektorių pranešimų ir gilino žinias, kaip išsikelti motyvuojančius tikslus ir tikslingai jų siekti, kaip ugdyti asmenines savybes, kurios prisideda prie produktyvumo darbe ir kaip užtikrinti grįžtamąjį ryšį, kuris padeda siekti bendrų komandos tikslų.

Devintieji Kauno klinikų vadovų mokymai numatyti kitų metų vasario 24–25 dienomis.

Kauno klinikų fotoinf.

■ Verslo ir asmeninio augimo mentorius Remigijus Savickas.

■ „Žalgirio“ direktorius Paulius Motiejūnas.

KAUNO KLINIKŲ MOKSLO FONDAS SUTEIKIA GALIMYBĘ PASINERTI Į MOKSLO PASAULĮ!

2021 metais Kauno klinikose įsteigėme Mokslo fondą, kurio paskirtis – kurti, tobulinti, vertinti ir diegti mokslo naujoves, inovatyvias diagnostikos ir gydymo technologijas medicinos praktikoje bei vykdyti eksperimentinę plėtrą.

Antrojo kvietimo įgyvendinimo eiga (svarbiausios datos):

1. Mokslo idėjų pristatymas („pitch“ sesija) – **2022 m. spalio 19 d.** Geriausių idėjų autoriai bus kviečiami teikti mokslo projektų paraiškas. Mokslo idėjų pristatymui kviečiame registruotis el. paštu mokslo.fondas@kaunoklinikos.lt
2. Paraiškų pateikimo terminas – **2022 m. lapkričio 18 d.**
3. Rezultatų paskelbimas – **2022 m. gruodžio 5 d.**

Daugiau informacijos: mokslo.fondas@kaunoklinikos.lt

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

NORMALU, JEI NERAMU

Atviro tipo paskaitos „Psichologinės gerovės link“

Praleisk pietų
pertrauką su mumis!

Kauno klinikų
Didžiojoje auditorijoje

2022 m. spalio 12 d., 12 val.
„Mediko emocinė gerovė“

2022 m. spalio 27 d., 12 val.
„Emocinės kompetencijos - pagrindas emocinei ir fizinei gerovei“

2022 m. lapkričio 9 d., 12 val.
„Streso valdymas sveikatos priežiūros sistemoje“

2022 m. lapkričio 23 d., 12 val.
„Motyvacija darbe ir kitur“

2022 m. gruodžio 1 d., 12 val.
„Komunikacija darbe ir mikroklimato gerinimas“

2022 m. gruodžio 14 d., 12 val.
„Psichohigiiena“

Daugiau informacijos apie psichologinės sveikatos gerinimo iniciatyvas Kauno klinikose

Paskaitos nemokamos, į jas registruotis nereikia!

MOKSLO FONDAS
KAUNO KLINIKOS

II KVIETIMAS

Mokslo idėjų pristatymas („pitch“ sesija) vyks
2022 m. spalio 19 d.

Registracija elektroniniu paštu: mokslo.fondas@kaunoklinikos.lt

Kvietimo lėšos:
50 tūkst. Eur

Projekto biudžetas:
iki 20 tūkst. Eur

Projekto pradžia:
2023 m. sausio 1 d.

Projekto trukmė:
12-24 mėnesiai

Galimi pareiškėjai:
Kauno klinikose pagal darbo sutartį dirbantys gydytojai specialistai, gydytojai odontologai ar slaugytojai, vystantys mokslinę veiklą

Daugiau informacijos:
mokslo.fondas@kaunoklinikos.lt

Geriausių idėjų autoriai bus kviečiami teikti mokslo projektų finansavimo paraiškas

PASIRŪPINK SAVIMI!

Kviečiame LSMU studentus registruotis ir dalyvauti psichologinio atsparumo grupėje! Tai teorinės žinios ir praktiniai įgūdžiai paremti susitikimai, kurių tikslas – stiprinti psichologinę sveikatą. Susitikimų metu turėsite galimybę labiau pažinti save ir atrasti būdų, padėsiančių įveikti stresą bei pasirūpinti savimi. Įgytus įgūdžius galėsite taikyti asmeninėse veiklose ir grupėi pasibaigus.

Kviečiame į pirmąją grupę nuo 2022 m. spalio 10 d. Grupės užsiėmimai vyks pirmadieniais kontaktiniu būdu 105 aud., Visuomenės sveikatos fakultete (Tilžės g. 18, 12 pastatas), 17.00–18.30 val.

Kviečiame į antrąją grupę nuo 2022 m. lapkričio 7 d. Grupės užsiėmimai vyks pirmadieniais nuotoliniu būdu naudojant MS Teams programą 16.30–18.00 val.

Visus norinčius dalyvauti kviečiame registruotis: <https://forms.office.com/r/YpE3VhcXrE>

Užsiėmimų temos:

- Emocijos ir jų pažinimas
- Stresas
- Streso įveikimo ir atsipalaidavimo technikos
- Psichologinės sveikatos gerinimo planas

■ Primename, kad visi LSMU bendruomenės nariai (darbuotojai ir studentai), esant poreikiui, yra kviečiami registruotis į individualias psichologines konsultacijas.

Psichologo konsultacijos gali būti naudingos patiriant emocinių ar psichologinių sunkumų, stresą, nerimą, esant miego ar dėmesio koncentracijos sunkumams dėl mokymosi, darbinių, tarpasmeninių santykių ar kitų priežasčių. Su psichologu galima konsultuotis, jei konkrečios temos ir neturite, bet jaučiate poreikį pasikalbėti apie savo emocinę savijautą. Kreiptis pagalbos galite paskatinti ir savo kolegą/mokslo draugą, jeigu pastebite, kad jis/ji patiria emocinių-psichologinių sunkumų.

Registruokitės į nuotoline konsultacijas: <https://outlook.office365.com/owa/calendar/PsichologinskonsultacijosLSMUstudentamsnuotolins@lsmuni.lt/bookings/>

Registruokitės į kontaktines konsultacijas: <https://outlook.office365.com/owa/calendar/PsichologinskonsultacijosLSMUkontaktins@lsmuni.lt/bookings/>

Daugiau informacijos apie psichologinę pagalbą LSMU: <https://lsmu.lt/studijos/studentams/studentu-gerove-ir-savijauta/psichologine-pagalba/>

Iki susitikimo,

LSMU psichologės

DISERTACIJOS GYNIMAS

Lapkričio 7 d. 13 val. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų Didžiojoje auditorijoje (Eivenių g. 2, LT-50161 Kaunas), viešajame Medicinos mokslo krypties tarybos posėdyje bus ginama **Rūtos Auglienės** daktaro disertacija „Mirusių donorų veiksniai, nulemiantys inkstų transplantacijų baigtis“ (medicinos ir sveikatos mokslai, medicinos – M 001).

Mokslinis vadovas – prof. dr. Vytautas Kuzminskis (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicinos – M 001).

Medicinos mokslo krypties taryba:

Pirmininkas – prof. dr. Andrius Macas (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Nariai:

prof. dr. Asta Baranauskaitė (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001);

prof. dr. Giedrius Barauskas (Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001);

doc. dr. Arūnas Želvys (Vilniaus universitetas, medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001);

prof. dr. Aivars Petersons (Rygos Stradinio universitetas (Latvija), medicinos ir sveikatos mokslai, medicina – M 001).

Su disertacija galima susipažinti Lietuvos sveikatos mokslų universiteto bibliotekoje (Eivenių g. 6, LT-50162 Kaunas) ir internete <http://www.lsmuni.lt>

Mokslų centras

ADMINISTRACIJA SKELBIA KONKURSĄ EITI ŠIAS PAREIGAS 5 METŲ KADENCIJAI:

■ Infekcijų kontrolės tarnybos vadovo 1,0 et. Kauno klinikose (darbo užmokestis nuo 4140,01 Eur. už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendencijoms: pretendencijai turi atitikti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. gegužės 10 d. įsakymo „Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos valstybės ir savivaldybių biudžetinių ir viešųjų įstaigų, jų padalinių ir filialo vadovams keliami kvalifikaciniai reikalavimai“ Nr. V-574, II skyriaus 17 punkte bei III skyriuje nurodytus kvalifikacinius reikalavimus, ne žemesnis kaip universitetinės medicinos studijų krypties išsilavinimas, išlaikyti ne mažiau kaip 80 val. trukmės hospitalinių infekcijų kontrolės (valdymo) mokymo kursai pagal su Sveikatos apsaugos ministerija suderintas programas, atitikti infekcijų kontrolės gydytoji keliamiems kvalifikaciniams reikalavimams.

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, (rekomendacijas), viešųjų ir privačių interesų deklaraciją, veiklos planą, pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba el. paštu: zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt **iki 2022-10-18**. Išsami informacija teikiama tel.: 8 37 326237, Eivenių g. 2, Kaunas.

■ Klinikos slaugos vadovo 0,5 et. Chirurgijos klinikos bendrajame personale (darbo užmokestis nuo

2137,50 Eur. už 1,0 et. darbo krūvį, neatskaičius mokesčių).

Kvalifikaciniai reikalavimai pretendencijoms: sveikatos mokslų arba gyvybės mokslų studijų krypties aukštasis universitetinis išsilavinimas, magistro kvalifikacinis laipsnis, ne mažesnis kaip 3 metų darbo patirtis slaugos srityje, galiojanti atitinkama medicinos praktikos licencija.

Papildomos kompetencijos – privalumas: mokslo laipsnis (slaugos, visuomenės sveikatos, psichologijos, vadybos ir administravimo, teisės, ekonomikos), užsienio kalbų mokėjimas, papildomų profesinės kvalifikacijos kursų ar mokymų išklaušymas sveikatos politikos, vadybos ir administravimo srityse).

Prašymą dalyvauti konkurse, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją, gyvenimo aprašymą, išsilavinimą bei turimą specialybę ir kvalifikacinius reikalavimus patvirtinančių dokumentų kopijas, (rekomendacijas), veiklos planą, pažymą iš „Ištariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro, patvirtinančią, kad kandidatui nėra priimtas apkaltinamasis nuosprendis už nusikaltimus, nurodytus Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje“ pateikti Kauno klinikų Žmogiškųjų išteklių tarnybai arba elektroniniu paštu zmogiskuju.istekliu.tarnyba@kaunoklinikos.lt **iki 2022-10-18**. Išsami informacija teikiama tel.: 8 37 326237, Eivenių g. 2, Kaunas.

Prof. habil. dr. Renaldas Jurkevičius, Generalinis direktorius

Dėl mylimo tėčio mirties nuoširdžiai užjaučiame LSMU Neuromokslų instituto Palangos klinikos reabilitacijos skyriaus vedėją gydytoją kardiologę Justiną Portačenko. Mūsų širdys liūdi kartu.

LSMU Neuromokslų instituto Palangos Klinikos ir Elgesio medicinos laboratorijos darbuotojai

PRO MEMORIA**VAIDUTĖ TAURIENĖ (1967–2022)**

Atėjus auksiniui rudenii netekome ilgametės, brangios ir mylimos kolegės, biomedicinos technologės Vaidutės Taurienės. Didelis sukrėtimas ir netektis visai Laboratorinės medicinos klinikos bendruomenei. Neatlaikė kovos su klatinga ir sunkia liga.

Vaidutė (Kižytė) Taurienė gimė ir augo Marijampolės r., Skaisčių k.

1987 m. baigė tuometinę Kauno P. Mažilio medicinos mokyklą.

Kauno klinikose pradėjo dirbti nuo 1987 m. rugpjūčio 13 d. Klinikinėje laboratorijoje klinikos laborantu.

2020 m. lapkričio 2 d. tęsė darbus Mikrobiologijos laboratorijoje. Iki paskutinės dienos dirbo Mikrobiologijos laboratorijoje.

Vaidutė Taurienė mūsų atmintyje išliks kaip darbšti, pareiginga, atsakinga, draugiška, niekada neatsisakanti padėti, suprantanti ir užjaučianti, puiki pašnekovė bei klausytoja.

Mes tikime, kad mirties nėra, tiesiog siela palieka pavargusį kūną...

Kauno klinikų Laboratorinės medicinos klinika

Gerbiame mokslo darbuotojai,

kviečiame aktyviau viešinti savo mokslo tyrimus, dalytis ne tik jau užbaigtų, bet ir kai kuriais vykdomų projektų tarpiniais rezultatais, kurie galėtų būti įdomūs ir plačiai visuomenei. Pageidaujama viešinti Jūsų tyrimų informaciją paverstume glaustais, ne vien mokslininkų auditorijai suprantamais pranešimais spaudai.

Jei turite daugiau skelbtinos medžiagos, parengtume ir išsamesnę publikaciją. Viešinti tinka ir konferencijoms skirti pranešimai aktualia visuomenei tematika. Kad būtų lengviau su Jumis susisiekti, kviečiame užpildyti šią [FORMĄ](#).

Gyvybės inžinerijos etika: atsakomybės klausimas

Rugsėjo 26–27 dienomis Romoje vyko pirmoji tarptautinė konferencija apie gyvybės inžinerijos etiką, kurią surengė Popiežiškoji gyvybės akademija, Bazelio universitetas, Ciuricho federalinis technologijos institutas ir Kūdikėlio Jėzaus ligoninė Romoje.

Per pastaruosius dešimt metų įgyta daug naujų žinių, kompetencijų ir technologijų molekulinė ir ląstelių sistemų srityje. Sukurtos inovatyvios genetinės ir molekulinės terapijos, leidusios atkurti regėjimą, sureguliuoti medžiagų apykaitą. Kitos biotechnologijos leidžia auginti audinius ar organus laboratorinėmis sąlygomis. Ilgainiui šie nauji metodai padės dar geriau gydyti ligas. Tačiau tie patys metodai, skirti modifikuoti, koreguoti, integruoti pacientų genomą taip pat gali būti panaudoti abejotiniams ir problematiškiems tikslams.

Konferencijos diskusijų centre buvo ne klausimas, ar žmogaus kūnas turi ar neturi būti paveiktas molekulinės ir genetinės inžinerijos: tai jau vyksta, traukinys jau pajudėjo. Tačiau galima kalbėtis apie tai, kuria kryptimi jis turėtų riedėti ir susitarti dėl privalomų gairių, kurios užtikrintų gyvybės inžinerijos technologijų gavėjų sveikatą ir gerovę. Būtina kalbėti ir dėl to, kad molekulinė inžinerija kvestionuoja dabartinės žmogaus tapatybės ir asmenybės sampratą, patį buvimą žmogumi, rašoma konferencijos organizatorių parengtuose kvietimuose į konferenciją.

Konferenciją atidarė Popiežiškosios gyvybės akademijos pirmininkas arkivyskupas Vincenzo Paglia. Pasak jo, pernelyg dažnai siekiama mokslinę veiklą izoliuoti nuo realių visuomenės poreikių ir asmens orumo, nekalbant apie tuos atvejus, kai paaisma tik plėšrios rinkos. Mokslinė veikla dažnai suvokiama tarsi būtų kažkas atskira nuo kitų žmogaus veiklų – kažkas metodologiškai griežta, abstraktaus racionalumo praktikas. Reikia etikos, kad mokslinė veikla neatsiskirtų nuo atsakomybės ir žmonių santykių. (RK / Vatican News)

LSMU kapelionas mons. dr. Artūras Jagelavičius

Gerbiame skaitytojai, informaciją, kurią pageidaujate paskelbti artimiausiame savaitraštyje „Ave vita“, reikėtų atsiųsti avevita@lsmuni.lt iki penktadienio 17 val. (jeigu penktadienis yra poilsio diena, lauktume iki ketvirtadienio 17 val.). Vėliau gautos medžiagos bus publikuojamos kitos savaitės numeryje.

„Ave vita“ redakcija